UZSTAT

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

BUXORO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-sentabr holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 30 374 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 26 823 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining pasayishi 7,1 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 7,9 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda.

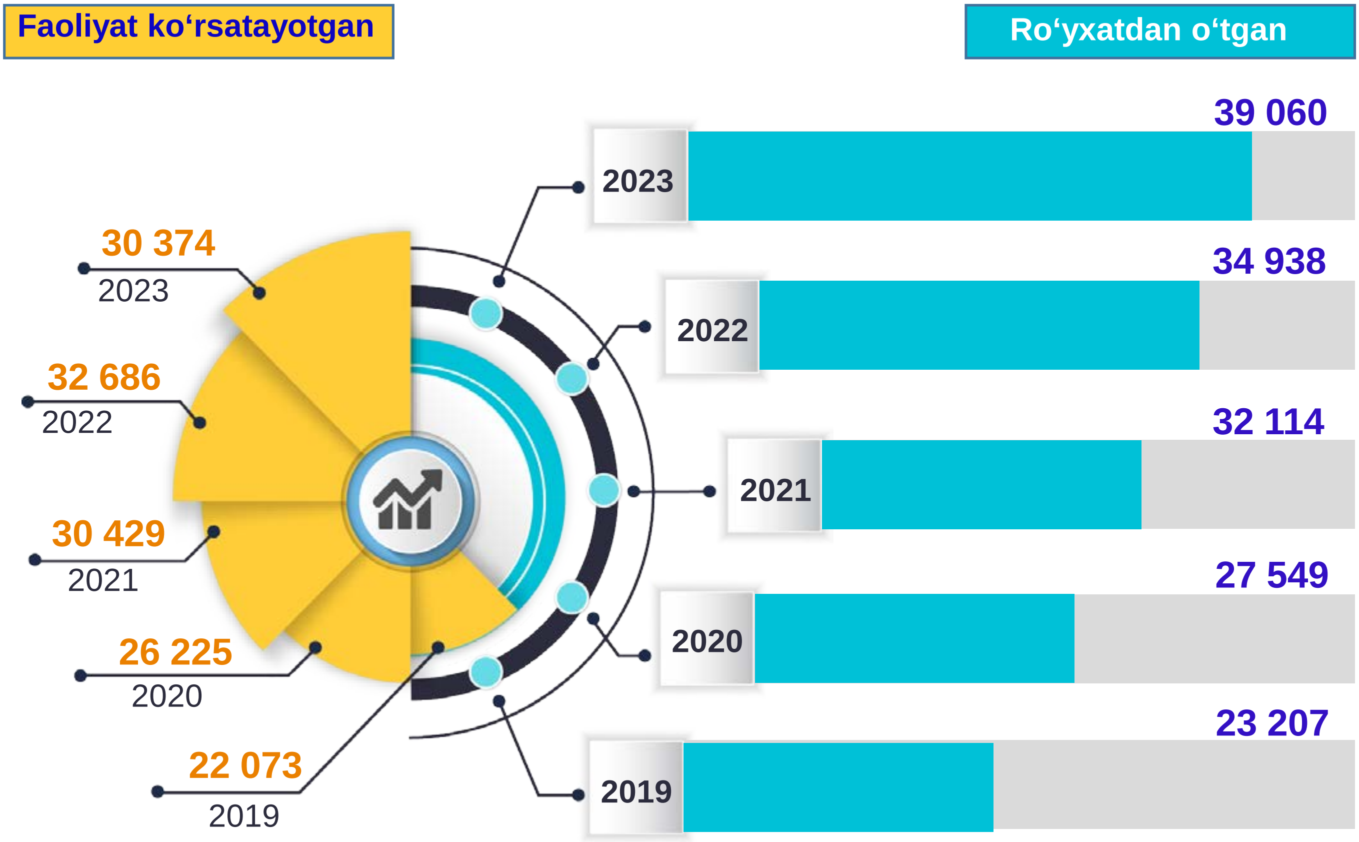

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

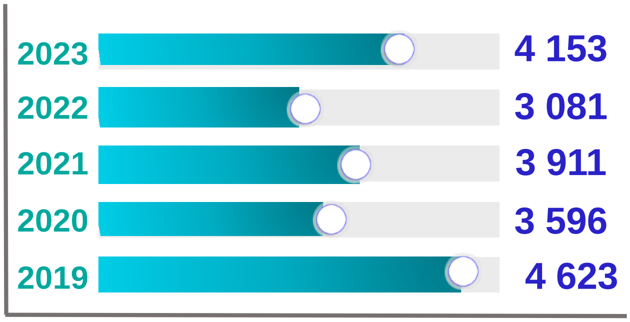

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

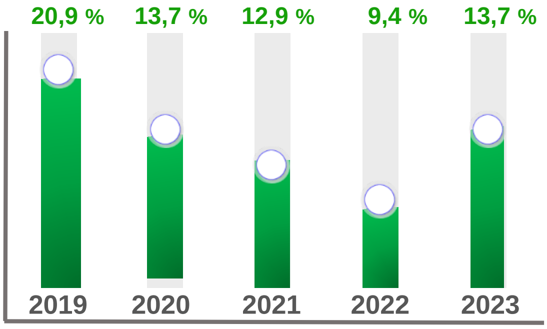

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

496
16,9 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

586
14,2 %
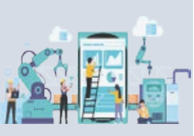
Sanoat

229
8,7 %

Qurilish

1 393
15,2 %

Savdo

577
24,4 %

Tashish va saqlash

262
12,1 %

Yashash va ovqatlanish

95
27,9 %

Axborot va aloqa

60
7,7 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

455
7,7 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 1 823 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 1 700 taga, oilaviy korxonalar 174 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	829	10,3 %	Buxoro t.	231	10,5 %
Qorako‘l t.	388	23,4 %	Kogon sh.	197	16,8 %
Romitan t.	411	15,0 %	Olot t.	198	18,3 %
Kogon t.	343	19,4 %	Shofirkon t.	217	11,7 %
G‘ijduvon t.	400	12,9 %	Peshku t.	237	13,6 %
Jondor t.	316	13,0 %	Qorovulbozor t.	95	13,0 %
Vobkent t.	291	16,0 %			

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

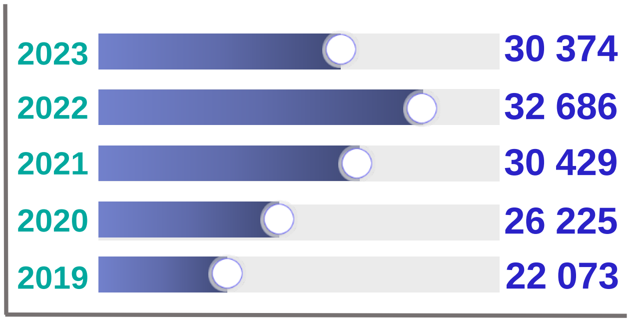

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

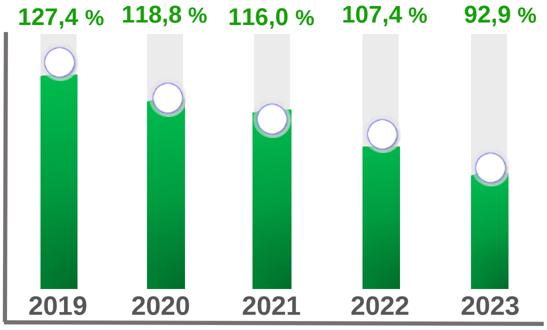

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davriga (32 686 ta) nisbatan 2 312 taga pasayganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli pasayish bilan ifodalash mumkin: savdo – 9 393 tadan 9 140 taga (pasayish 253 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 3 425 tadan 2 931 taga (494 taga kamaygan), sanoat – 4 970 tadan 4 141 taga (829 taga kamaygan).

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	8 084	Vobkent t.	1 824
G‘ijduvon t.	3 090	Peshku t.	1 747
Romitan t.	2 742	Qorako‘l t.	1 656
Jondor t.	2 424	Kogon sh.	1 171
Buxoro t.	2 201	Olot t.	1 082
Shofirkon t.	1 850	Qorovulbozor t.	733
Kogon t.	1 770		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

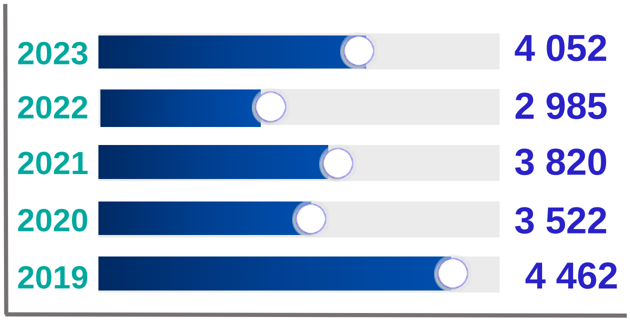

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

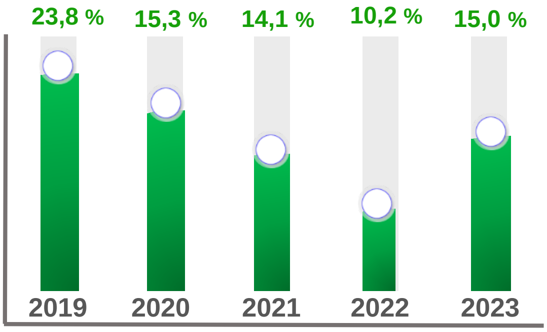

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	496	17,2 %
Sanoat	586	14,2 %
Qurilish	229	8,8 %
Savdo	1 393	15,2 %
Tashish va saqlash	577	24,4 %
Yashash va ovqatlanish	262	12,1 %
Axborot va aloqa	95	29,3 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	57	8,1 %
Boshqa turlar	357	13,4 %

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-avgust oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 4 052 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 4 041ta;
- yirik korxonalar 11 ta.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	789	11,0 %	Buxoro t.	219	11,1 %
Qorako‘l t.	382	27,2 %	Kogon sh.	192	18,5 %
Romitan t.	408	16,2 %	Olot t.	194	21,1 %
Kogon t.	339	20,8 %	Peshku t.	233	15,2 %
G‘ijduvon t.	394	14,3 %	Shofirkon t.	208	13,0 %
Jondor t.	314	14,3 %	Qorovulbozor t.	93	14,3 %
Vobkent t.	287	17,7 %			

5 Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

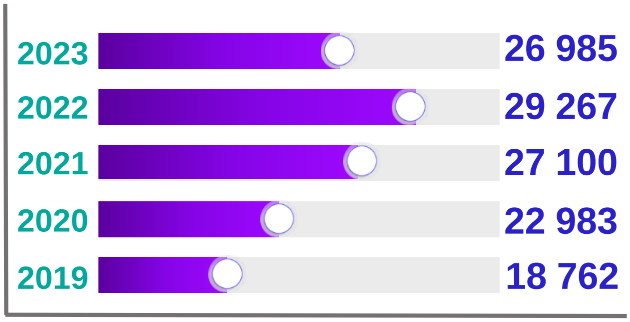

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

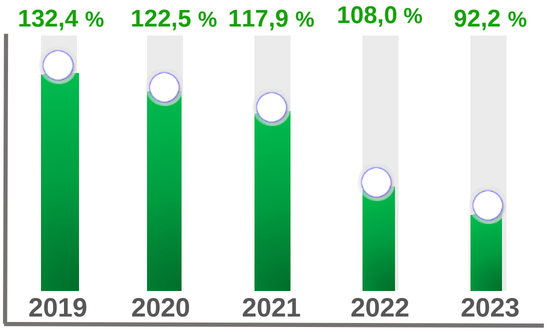

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

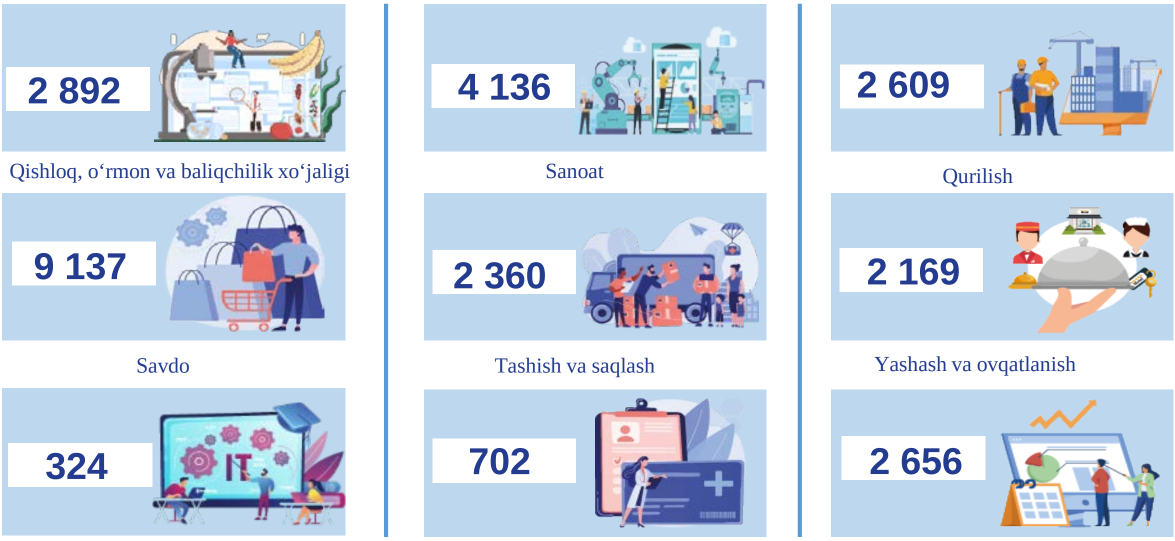

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- sentabr holatiga 26 985 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 143,8 foizni tashkil etdi (8 223 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 33,9 foiz, sanoat – 15,3 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 10,7 foiz, qurilish – 9,7 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 8,0 foiz, tashish va saqlash – 8,7 foiz, axborot va aloqa – 1,2 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,6 foiz, boshqa turlari – 9,8 foiz.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	7 153	Shofirkon t.	1 602
G‘ijduvon t.	2 760	Peshku t.	1 532
Romitan t.	2 521	Qorako‘l t.	1 404
Jondor t.	2 189	Kogon sh.	1 038
Buxoro t.	1 967	Olot t.	918
Kogon t.	1 633	Qorovulbozor t.	650
Vobkent t.	1 618		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

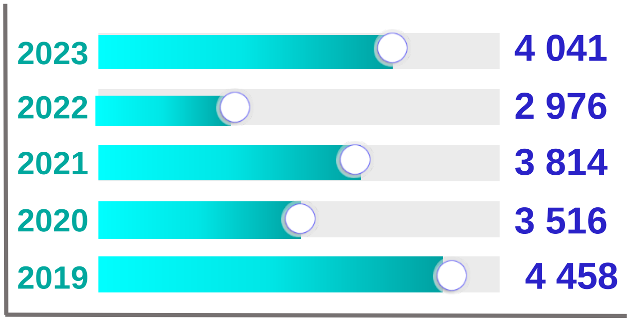

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

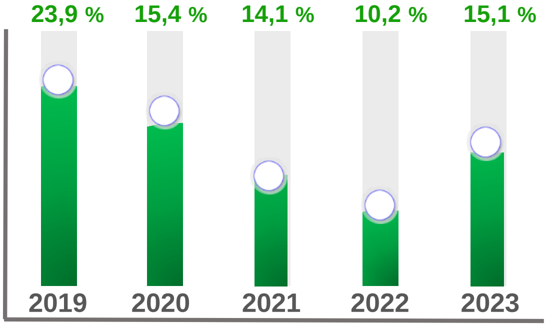

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

496

17,2 %
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

586

14,3 %
Sanoat

229

8,8 %
Qurilish

1 393

15,3 %
Savdo

577

24,5 %
Tashish va saqlash

262

12,1 %
Yashash va ovqatlanish

95

29,3 %
Axborot va aloqa

57

8,2 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

346

13,3 %
Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-avgust oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 42 tadan 95 taga (o‘sish 53 taga), savdo – 942 tadan 1 393 taga (o‘sish 451 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	786	11,1 %	Buxoro t.	218	11,1 %
Qorako‘l t.	382	27,4 %	Kogon sh.	190	18,5 %
Romitan t.	408	16,2 %	Olot t.	192	21,1%
Kogon t.	339	20,9 %	Peshku t.	232	15,2 %
G‘ijduvon t.	394	14,4 %	Shofirkon t.	206	12,9 %
Jondor t.	314	14,4 %	Qorovulbozor t.	93	14,5 %
Vobkent t.	287	17,8 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

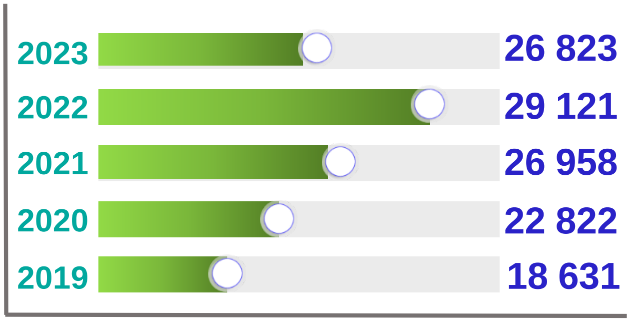

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

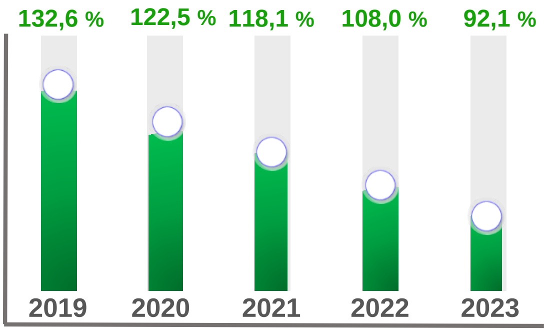

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 879

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

4 099

Sanoat

2 589

Qurilish

9 115

Savdo

2 351

Tashish va saqlash

2 165

Yashash va ovqatlanish

324

Axborot va aloqa

699

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 602

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Buxoro shahrida (26,5 foiz), G‘ijduvon (10,2 foiz), Romitan (9,4 foiz), Buxoro (7,3 foiz) va Jondor (8,1 foiz) viloyatlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 76,0 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	7 097	Shofirkon t.	1 594
G‘ijduvon t.	2 745	Peshku t.	1 526
Romitan t.	2 513	Qorako‘l t.	1 395
Jondor t.	2 1847	Kogon sh.	1 025
Buxoro t.	1 961	Olot t.	912
Kogon t.	1 621	Qorovulbozor t.	640
Vobkent t.	1 610		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Romitan t.	535
Kogon t	302
Jondor t.	314
Buxoro t.	235
G‘ijduvon t.	244
Qorovulbozor t	213
Vobkent t.	199
Buxoro sh.	175
Shofirkon t.	195
Qorako’l t	188
Peshku t.	195
Olot t.	87
Kogon sh.	49

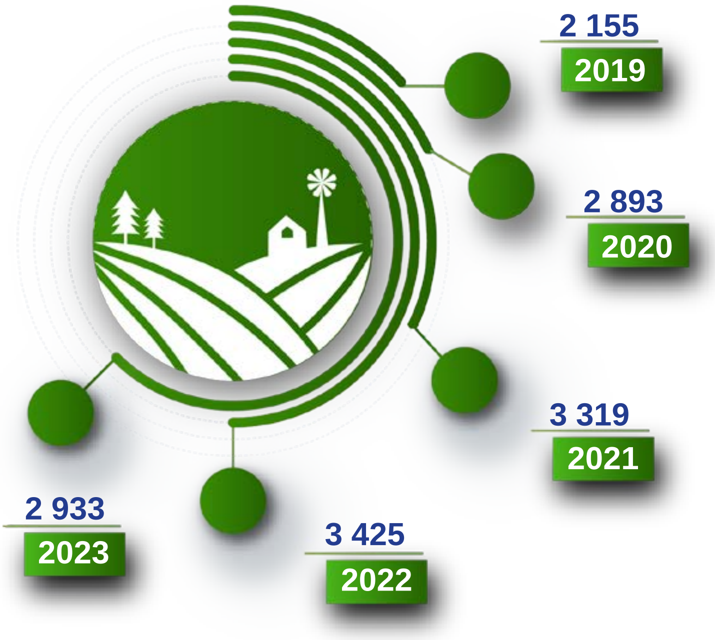

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

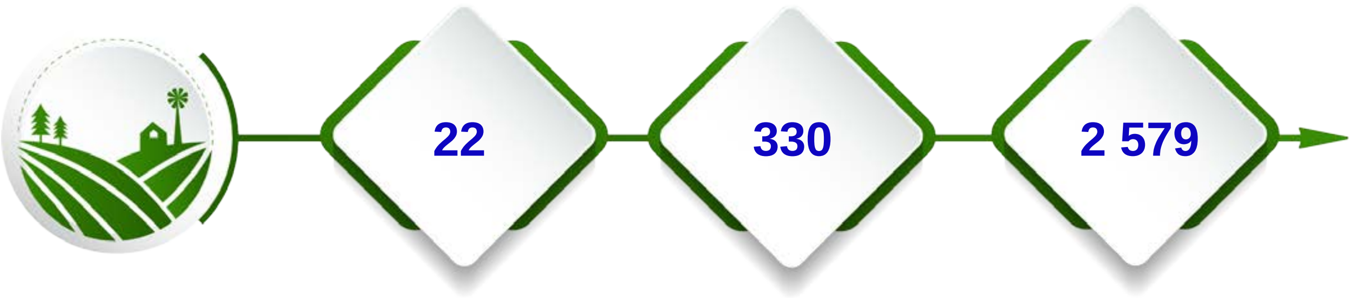

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	928
G‘ijduvon t.	486
Kogon t.	367
Romitan t.	337
Jondor t.	340
Buxoro t	298
Vobkent t.	284
Shofirkon t.	235
Qorako‘l t.	217
Peshku t.	195
Kogon sh.	177
Olot t.	158
Qorovulbozor t.	119

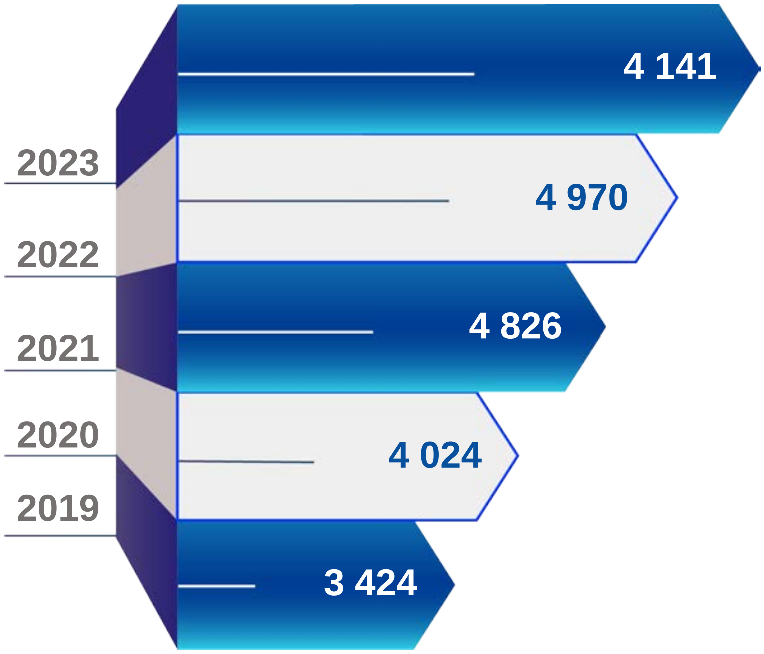

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 13,6 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 94,1 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 83,1 foiz), 3,0 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (kamayish 19,7 foiz), 2,4 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (kamayish 6,6 foiz) va 0,5 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (kamayish 0,6 foizni) tashkil etgan.

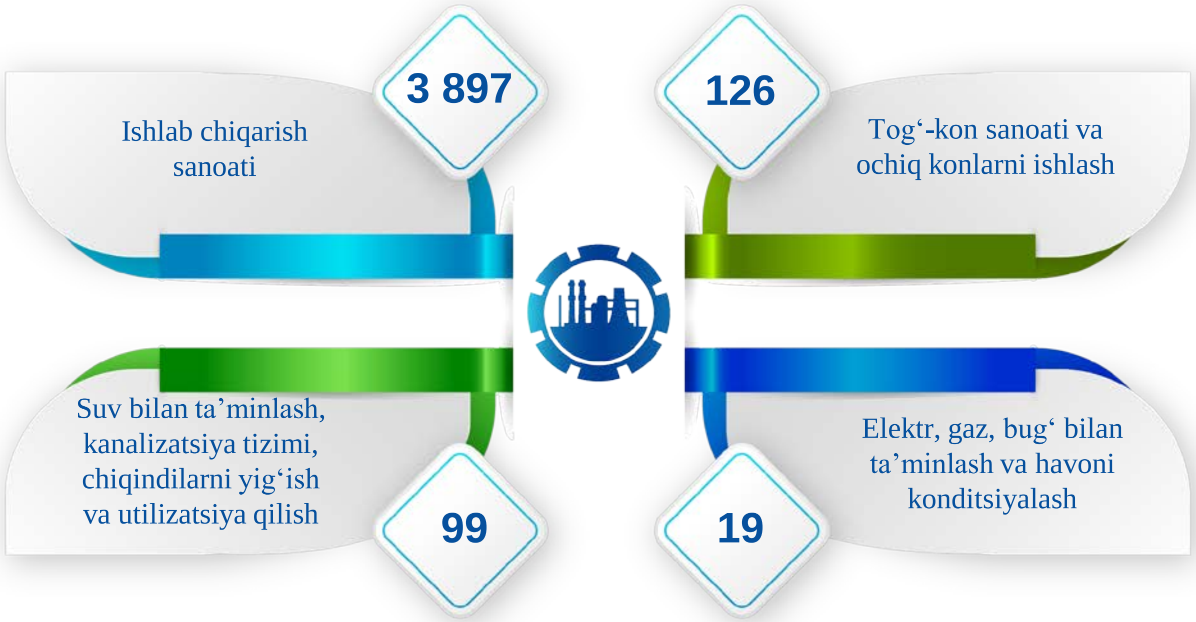

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	821
Romitan t.	248
Shofirkon t.	231
Jondor t.	210
Buxoro t.	187
Peshku t.	166
G‘ijduvon t.	145
Kogon t.	148
Vobkent t.	116
Kogon sh.	109
Qorako‘l t.	115
Olot t.	73
Qorovulbozor t.	57

2023	2 626
2022	2 972
2021	2 907
2020	2 659
2019	2 392

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,5 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 81,4 foizni tashkil etdi;

- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 17,5 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 131,8 foizga o’sgan;

- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 27,0 foiz ulushni va o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 85,0 foizni tashkil etdi.

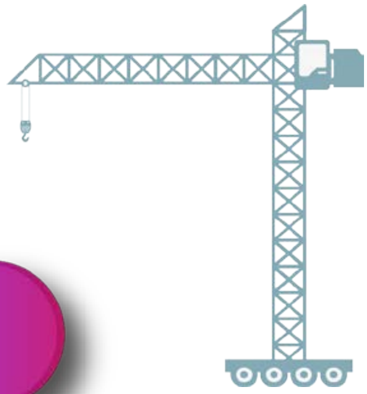

460	Fuqarolik obyektlarini qurish
710	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
1 456	Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	2 305
G‘ijduvon t.	1 093
Romitan t.	747
Buxoro t.	691
Jondor t.	651
Qorako‘l t.	593
Shofirkon t.	565
Vobkent t.	537
Peshku t.	532
Kogon t.	471
Olot t.	409
Kogon sh.	383
Qorovulbozor t.	163

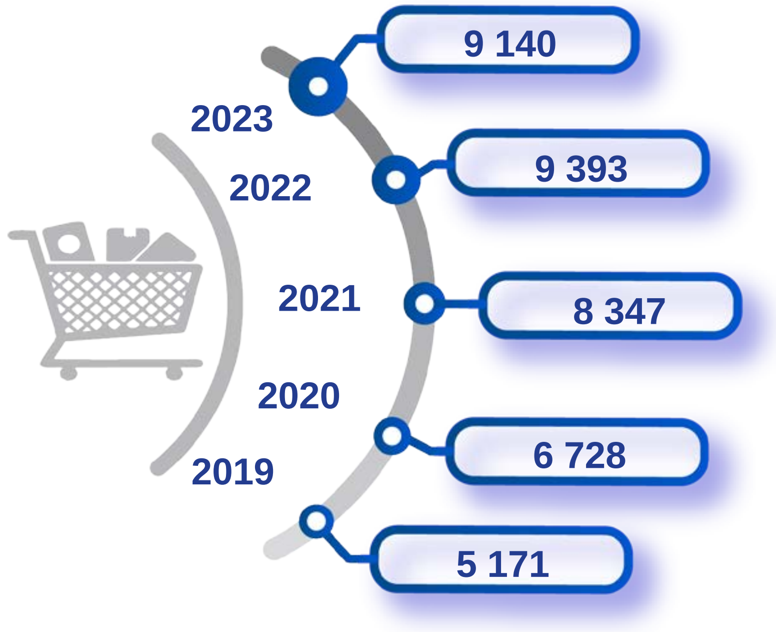

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 9 115 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 62,2 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda pasayish sur’ati 93,3 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 26,6 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati 103,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 11,2 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 107,7 foizni tashkil etdi.

1 021
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 432
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 689
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	851
G‘ijduvon t.	226
Romitan t.	152
Jondor t.	126
Vobkent t.	129
Qorako‘l t.	108
Buxoro t.	107
Olot t.	95
Kogon sh.	84
Kogon t.	89
Shofirkon t.	81
Peshku t.	77
Qorovulbozor t.	46

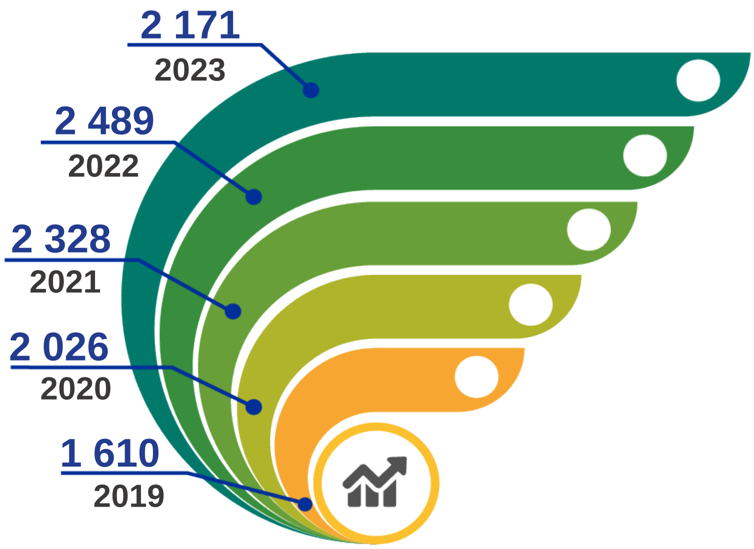

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 134,8 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 17,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 83,0 foiz ulushini tashkil etdi.

369 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 802 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	163
Kogon sh.	26
Vobkent t.	23
Jondor t.	20
Peshku t.	17
Romitan t.	17
Kogon t.	18
Shofirkon t.	15
G‘ijduvon t.	12
Qorako‘l t	8
Buxoro t.	13
Qorovulbozor t.	6
Olot t.	3

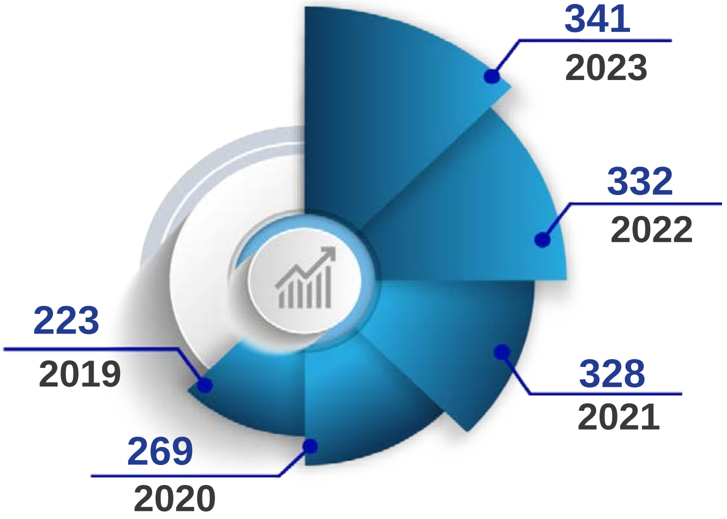

2023- yil 1-sentabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 18,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 103,3 foizga oshdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 22,9 foizini tashkil etib, pasayish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 100,0 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 58,9 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 103,1 foizni tashkil etdi.

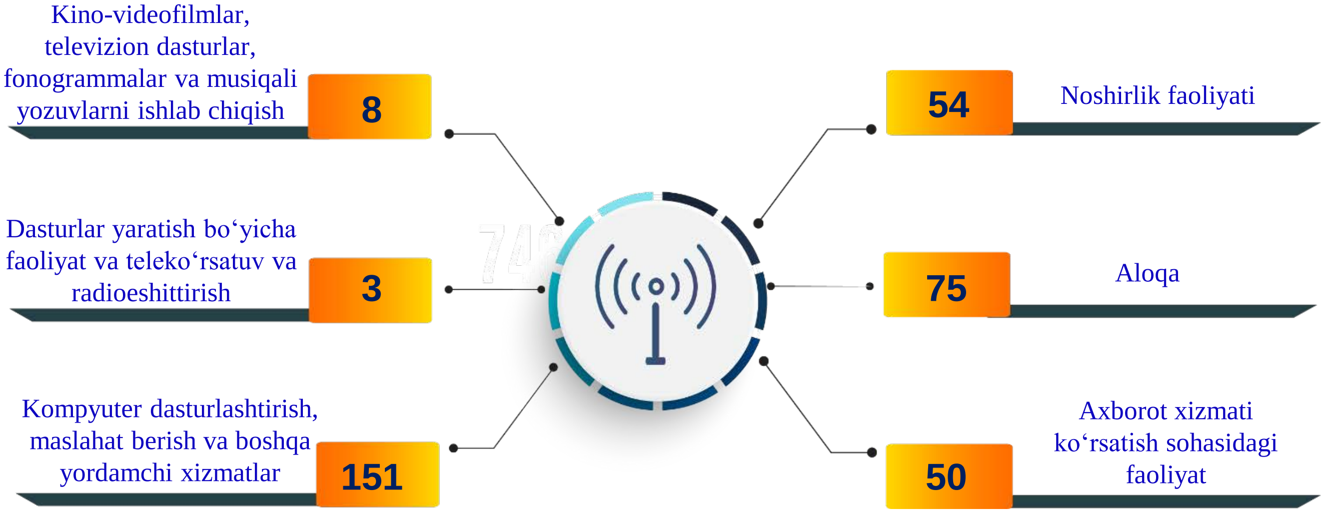

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	351
Buxoro t.	68
G‘ijduvon t.	74
Jondor t.	47
Kogon sh.	42
Shofirkon t.	39
Romitan t.	34
Peshku t.	29
Vobkent t.	29
Qorako‘l t.	26
Kogon t.	22
Olot t.	10
Qorovulbozor t.	7

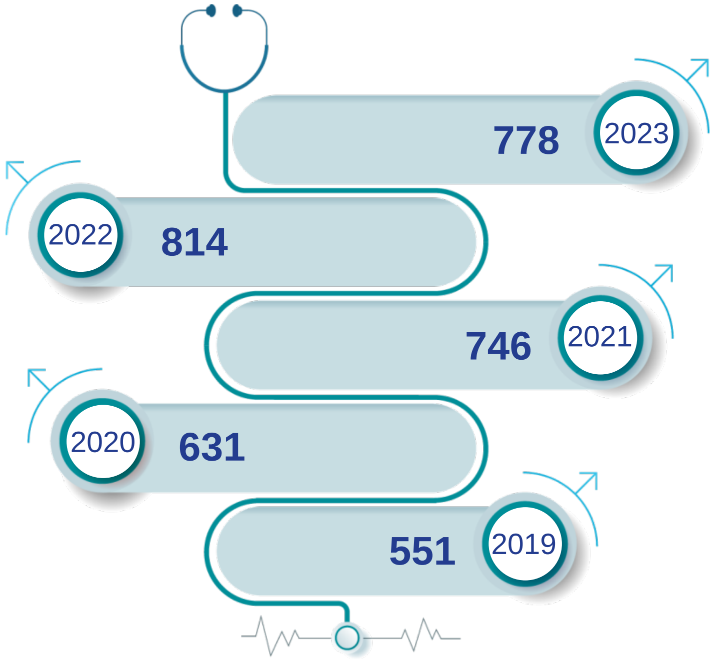

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 702 ta yoki 90,2 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

96,0 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, pasayish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 96,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 2,6 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 87,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,4 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 84,6 foizni tashkil etdi;

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	546
Jondor t.	344
G‘ijduvon t.	311
Romitan t.	298
Vobkent t.	203
Buxoro t.	162
Kogon t.	114
Shofirkon t.	127
Peshku t.	118
Kogon sh.	56
Qorako‘l t.	34
Olot t.	30
Qorovulbozor t.	19

2019	1 304
2020	1 492
2021	1 696
2022	2 057
2023	2 362

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 7,8 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o’sish sur’ati 117,9 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 100,0 foizni; pochta va kuryerlik yo‘nalishi 104,3 foizni tashkil etdi;

havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 66,7 foizni tashkil etdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
2	24	323	2 013

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
Mas’uliyati cheklangan jamiyat	20 801	77,1 %
Xususiy korxona	2 965	11,0 %
Oilaviy korxona	2 935	10,9 %
Aksiyadorlik jamiyat	37	0,1 %
Boshqalar	247	0,9 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

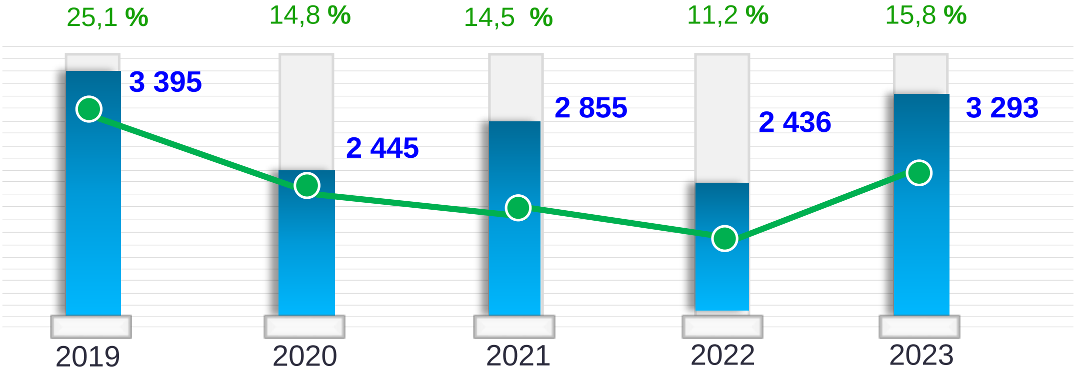

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

381
15,3 %

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

413
13,8 %

Sanoat

214
9,0 %

Qurilish

1 140
16,7 %

Savdo

557
25,0 %

Tashish va saqlash

164
14,6 %

Yashash va ovqatlanish

79
29,5 %

Axborot va aloqa

49
9,6 %

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

296
14,7 %

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	712	12,6 %	Peshku t.	222	17,1 %
Romitan t.	393	17,1 %	Shofirkon t.	194	15,2 %
Jondor t.	308	15,8 %	Qorako'l t.	158	20,9 %
Kogon t.	290	23,1 %	Kogon sh.	99	15,7 %
G'ijduvon t.	300	14,6 %	Qorovulbozor t.	88	15,1 %
Vobkent t.	246	21,3 %	Olot t.	89	21,7 %
Buxoro t.	194	13,3 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

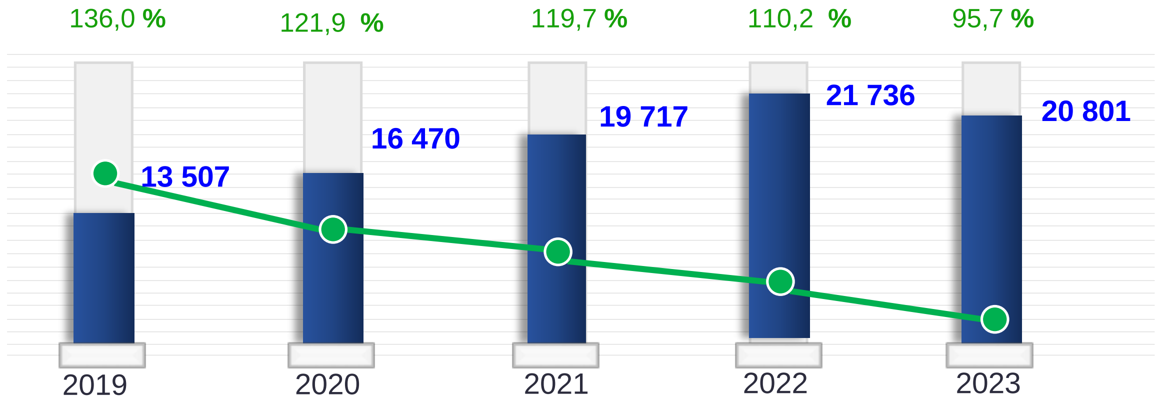

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 26 801 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 20 801 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 32,7 foiz, sanoat – 14,4 foiz, qishloq, o’rmon va baliq xo’jaligida – 12,0 foiz, qurilishda – 11,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	5 672	Shofirkon t.	1 274
Romitan t.	2 302	Vobkent t.	1 154
G‘ijduvon t.	2 056	Qorako‘l t.	756
Jondor t.	1 951	Kogon sh.	632
Buxoro t.	1 460	Qorovulbozor t.	581
Kogon t.	1 256	Olot t.	411
Peshku t.	1 296		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

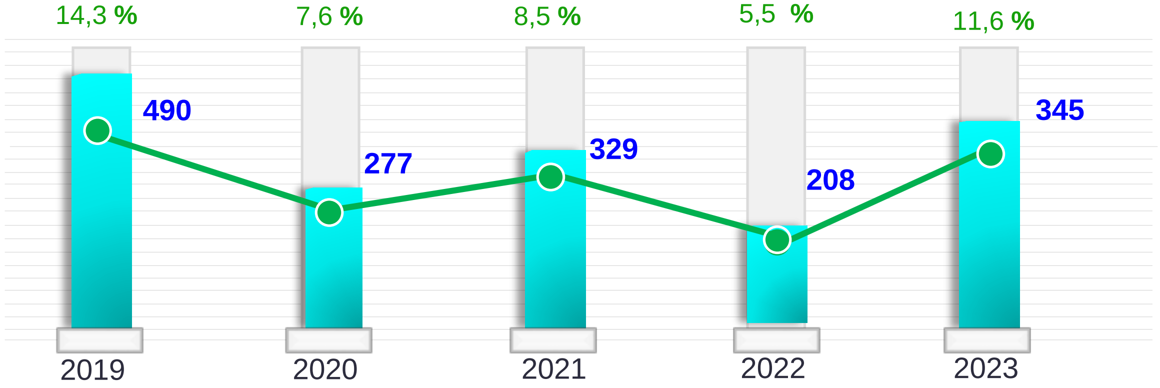

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Soni	Foiz	Faoliyat turi
59	45,0 %	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
51	12,9 %	Sanoat
10	4,9 %	Qurilish
137	10,2 %	Savdo
16	18,8 %	Tashish va saqlash
25	8,4 %	Yashash va ovqatlanish
9	29,0 %	Axborot va aloqa
4	3,3 %	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
34	9,3 %	Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-avgust oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 51 taga, sanoat sohasida 36 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Qorako‘l t.	156	Buxoro t.	12
Kogon sh.	57	G‘ijduvon t.	7
Buxoro sh.	36	Jondor t.	3
Kogon t.	29	Shofirkon t.	1
Olot t.	39	Vobkent t.	3

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

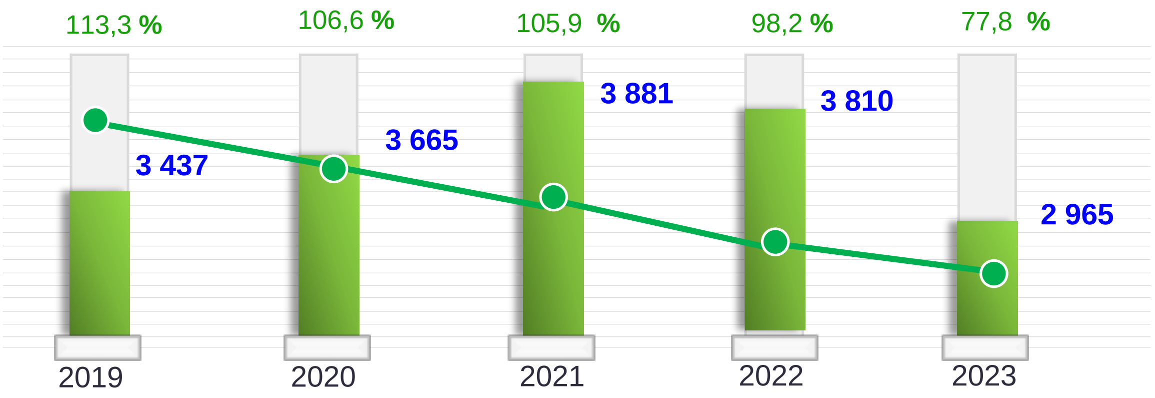

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1-sentabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 77,8 foizni tashkil etadi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining o‘tgan yilga nisbatan kamayish qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (68,9 foiz), axborot va aloqa (80,0 foiz), qurilish sohalari (75,6 foiz), tumanlar kesimida esa – G‘ijduvon (66,6 foiz), Buxoro shahar (70,0 foiz), Qorovulbozor (73,3 foiz) va Shofirkon (71,1 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	785	Vobkent t.	117
Qorako‘l t.	402	Jondor t.	110
Olot t.	323	Shofirkon t.	96
Buxoro t.	295	Romitan t.	92
G‘ijduvon t.	235	Peshku t.	84
Kogon t.	214	Qorovulbozor t.	22
Kogon sh.	160		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

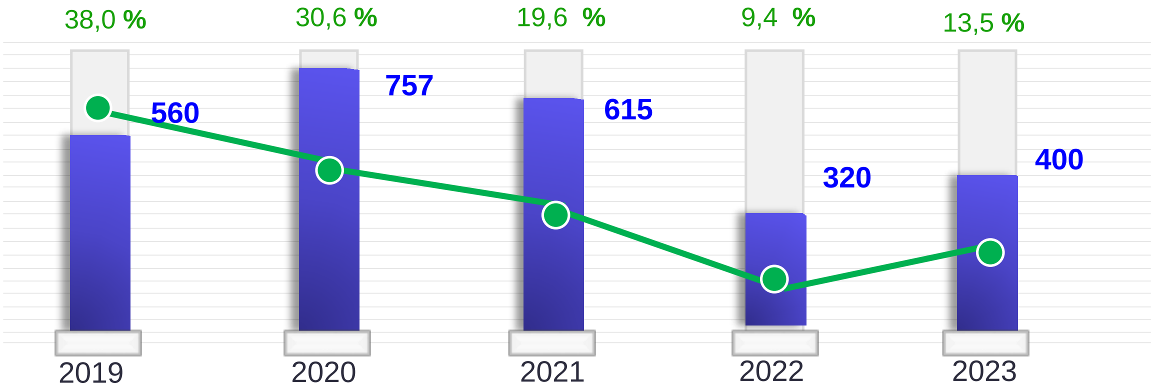

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

46

21,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

122

17,3 %

Sanoat

4

19,0 %

Qurilish

115

12,1 %

Savdo

4

9,8 %

Tashish va saqlash

72

9,7 %

Yashash va ovqatlanish

7

33,3 %

Axborot va aloqa

4

5,7 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

26

13,3 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Qorako‘l t.	68	Buxoro t.	12
Olot t.	63	Shofirkon t.	12
Kogon sh.	36	Romitan t.	12
G‘ijduvon t.	87	Jondor t.	3
Buxoro sh.	38	Peshku t.	10
Vobkent t.	38	Qorovulbozor t.	3
Kogon t.	18		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

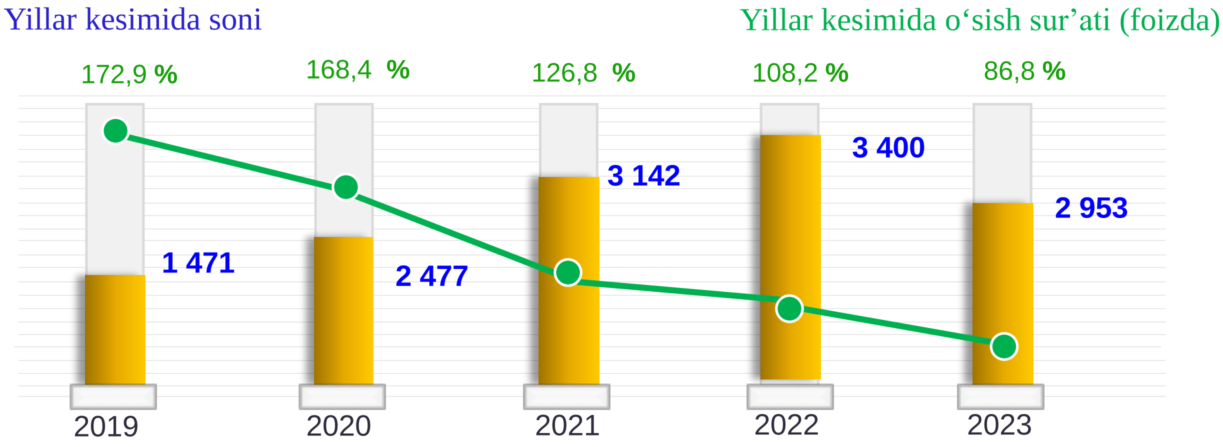

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra 2022- yilning mos davriga nisbatan 447 taga kamaygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 983 tadan 947 taga (o’sish 36 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 839 tadan 742 taga (kamayish 97 ta), sanoatda – 890 tadan 704 taga (kamayish 186 taga) sonining sezilarli kamayishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	593	Olot t.	178
G‘ijduvon t.	459	Kogon t.	148
Vobkent t.	339	Peshku t.	140
Qorako‘l t.	229	Jondor t.	114
Kogon sh.	202	Romitan t.	108
Shofirkon t.	218	Qorovulbozor t.	35
Buxoro t.	190		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

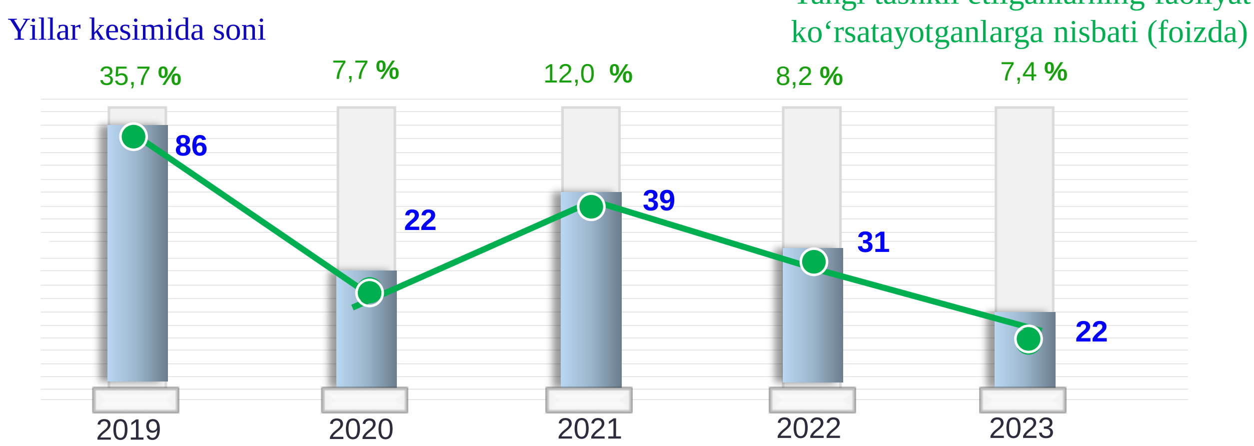

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Sanoat	Savdo	Boshqa turlar
8	10	4
7,0 %	11,0 %	25,0 %

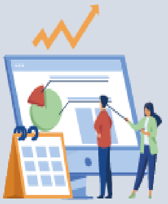

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	12
Kogon sh..	2
Buxoro t.	2
Qorako’l t.	2
Vobkent t.	1
Jondor t.	1
Shofirkon t.	1
Kogont t.	1

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

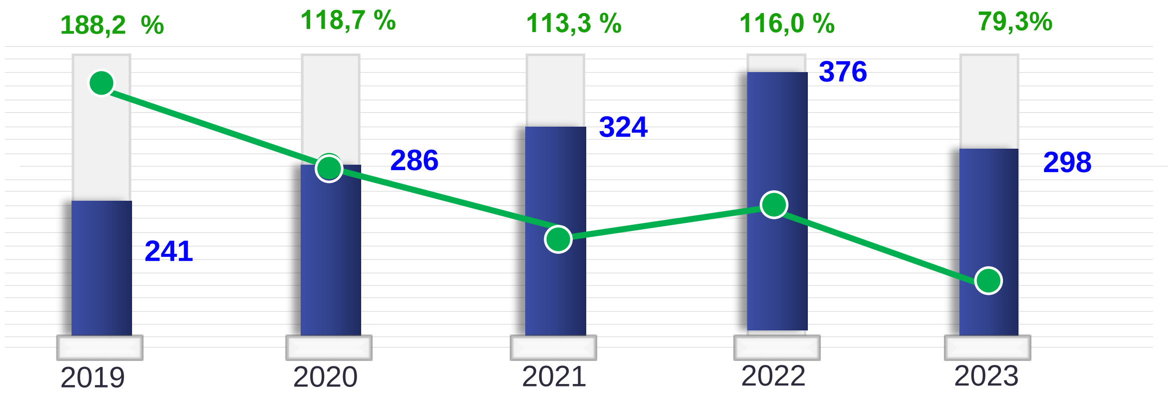

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

17

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

115

Sanoat

25

Qurilish

91

Savdo

8

Tashish va saqlash

17

Yashash va ovqatlanish

4

Axborot va aloqa

5

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

16

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2,3 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 45 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 15,1 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi 14,4foiz), Xitoy (ulushi 9,4 foiz), Turkmaniston (ulushi 10,4 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 5,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	157	Qorako‘l t.	11
Buxoro t.	26	Jondor t.	7
Kogon t.	25	Shofirkon t.	8
G‘ijduvon t.	13	Vobkent t.	5
Romitan t.	15	Qorovulbozor t.	4
Peshku t.	11	Olot t.	3
Kogon sh.	13		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Davlatlar nomi	soni
Afg‘oniston	1
Xitoy	4
Turkmaniston	7
Yaponiya	1
Qozog’iston	1
Pokiston	2
Rossiya	2
Birlashgan A A	1
Boshqalar	3

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Davlatlar nomi	soni
Rossiya	45
Turkiya	43
Turkmaniston	31
Xitoy	28
Afg‘oniston	29
Eron	21
Koreya	17
AQSh	9
Tojikiston	6
Boshqalar	69

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 167 tasi qo‘shma korxonalar, 131 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy va qo'shma korxonalar soni to'g'risida ma'lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko'ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo'shma korxonalar
81	Buxoro sh	76
6	Buxoro t	20
10	Kogon t	15
4	Kogon sh	9
3	G'ijduvon t	10
5	Romitan t	10
2	Jondor t	5
2	Shofirkon t	6
5	Qorako'l t	6
2	Vobkent t	3
7	Peshku t	4
2	Qorovulbozor t	2
2	Olot t	1

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	6	11
Sanoat	32	83
Qurilish	12	13
Savdo	58	33
Tashish va saqlash	3	5
Yashash va ovqatlanish	5	12
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	3	2
Axborot va aloqa		4
Boshqa turlar	8	8

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirsentabrotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatsentabrotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Buxoro viloyat statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (65) 223-83-20